

JAK NIE STRACIĆ CZŁOWIECZEŃSTWA,
SPEŁNIAJĄC MARZENIE O WŁADZY?
BOLESŁAW PRUS, Z *LEGEND DAWNEGO
EGIPTU*

CECYLIA
BIELNIK

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania języka polskiego dla szkoły ponadpodstawowej

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – dr Jolanta Sawicka-Jurek
Recenzja merytoryczna – Bożena Święch
Katarzyna Szczepkowska-Szczeńiak
Agnieszka Ratajczak-Mucharska

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons – Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat zajęć:

Jak nie stracić człowieczeństwa, spełniając marzenie o władzy? Bolesław Prus, *Z legend dawnego Egiptu*

Klasa / czas trwania zajęć:

II liceum, II technikum / 90 minut

Cele ogólne:

cel kształcący – poznanie noweli Bolesława Prusa, rozwój kompetencji kluczowych;

cel wychowawczy – kształtowanie wrażliwości estetycznej, empatii, postawy szacunku dla uniwersalnych wartości, pozytywnych relacji komunikacyjnych, wzrost samooceny;

Cele szczegółowe (operacyjne):

uczeń **rozwija kompetencje kluczowe:**

kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji – czyta ze zrozumieniem tekst noweli, analizuje toposy kulturowe: człowiek, człowieczeństwo, marzenia, władza, skutecznie i kreatywnie porozumiewa się w języku ojczystym, dba o kulturę słowa, wyraża uczucia, poglądy, kreatywnie wyraża wartości;

kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się – podejmuje autorefleksję, pracuje w grupie, zarządza czasem i informacjami;

kompetencje matematyczne – logicznie myśli, wnioskuje;

kompetencje obywatelskie – odpowiedzialnie działa w grupie społecznej;

kompetencje cyfrowe – odpowiedzialnie korzysta z biblioteki internetowej;

kompetencje w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej – plastyczne, teatralne;

kompetencje w zakresie przedsiębiorczości – wykazuje inicjatywę, realizuje plan zadania;

kompetencje techniczne i inżynierskie – bezpiecznie korzysta z urządzeń technicznych, organizuje stanowisko pracy twórczej.

Metody/techniki/formy pracy:

grupowa, problemowa, czytanie ze zrozumieniem, burza mózgów, metaplan, ćwiczenia w mówieniu, element dramy.

Środki dydaktyczne: **ICT** – komputer, projektor, wersja cyfrowa fragment *Odprawy posłów greckich (Wy, którzy...)*; tekst *Z legend dawnego Egiptu*; kartki A3 lub szary papier, pisaki.

Opis przebiegu zajęć:

Lekcja przeprowadzona w ramach **kreatywnego spotkania z literaturą**. Uczniowie pracują z tekstem noweli *Z legend dawnego Egiptu* Bolesława Prusa. Analizują motyw

człowieczeństwa i spełnionych marzeń o władzy. Pracują w grupach. Odkrywają pozornie jednoznaczne portrety: bezwzględnego Ramzesa i dobrego Horusa – obecnego i przyszłego władcy. Porównują kreacje postaci. Poszukują odpowiedzi na pytanie zawarte w temacie. Pracują metodą metaplanu. Nauczyciel motywuje i wspiera. Tworzą estetyczne plakaty z wnioskami dotyczącymi każdego bohatera w 3. aspektach: jaki był? jaki jest? jaki powinien być? Ważnym elementem wpływającym na podsumowanie dyskusji jest przywołanie kontekstu: renesansowej *Odprawy posłów greckich* Jana Kochanowskiego (kl. I, lektura obowiązkowa). Kreatywne spotkanie z nowelą Bolesława Prusa kończy element dramy portretowej – prezentacja Ramzesa i Horusa według wyobrażeń uczniów (na podstawie tekstu i wniosków). Nauczyciel stosuje ocenianie kształtujące z informacją zwrotną. Uwzględnia możliwości uczniów, kreatywność, aktywność i wkład pracy.

Komentarz metodyczny:

Nauczyciel zwraca szczególną uwagę na potrzeby i możliwości psychofizyczne ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – z niepełnosprawnością ruchową i lekkim niedowidzeniem. Jeśli pracownia języka polskiego znajduje się na 1. lub wyższym piętrze, nauczyciel organizuje lekcję (z tą klasą) w sali na parterze. Stara się zapewnić uczniowi optymalne warunki nauki, tj. odpowiednią wysokość stolika, dostęp do światła (przy oknie). Zwiększa czcionkę cyfrowego zapisu *Z legend...* i przekazuje wydruk fragmentu *Odprawy...* (pogrubioną czcionką bezszeryfową, np. Arial / Verdana 14, interlinia 1,5). Nauczyciel motywuje i wspiera. Obserwuje relacje w grupie. Reaguje, jeśli nie są poprawne. Chwali każdy przejaw aktywności ucznia. Ocenia wkład pracy.